

"צריך חוק בשביל לשלם? חברות הביצוע הולכות ונעלמות"

שוטף פלוס תשעים? הצחקתם את הקבלנים. מי שעובר מול רשויות מקומיות וחברות ממשלתיות יודע שמרוב בקרה וביקורת, גם אחרי שנה ושנתיים לא מקבלים את הכסף; ואחרי חשיפת השחיתות במע"צ, הם חוששים שיהיה קשה אף יותר לקבל תשלום על העבודות שעשו / אורי חודי

שאנחנו חייבים כסף לבנק, הוא מצפה לקבל את החוב בהקדם, עם ריבית. כשבעל מקצוע, לא משנה מאיזה תחום, מבצע עבודה עבורו, הוא מקבל את הכסף בסיום העבודה. אבל מה קורה כשהמדינה או רשות מקומית מזמינה עבודה מקבלנים או מכל בעל עסק אחר? קבלנים שעובדים באופן קבוע מול הגורמים הללו מספרים שככל שמדובר במדינה, וגם ברשויות המקומיות, מוסר התשלומים נהיה גמיש עד כדי כך שהמילה מוסר (במשמעויות שונות לה) לא ממש נכנסת כאן למשוואה. זה כמובן לא חדש. כבר שנים ארוכות שקבלנים מתלוננים על מוסר התשלומים הרעוע של רשויות המדינה והרשויות המקומיות. אין ספור דיונים התקיימו בנושא, ואפילו הממשלה והכנסת כבר קיבלו כמה החלטות משמעותיות כדי לתקן את המנגנון הרעוע. הבעיה היא שלא די בדיונים ובקבלת החלטות אם אין מי שאוכף אותן. החלטות שהתקבלו בעבר נדחו עם הקפאתן בחוק ההסדרים, ועדות שהיו צריכות לקום מעולם לא קמו, והצעות חוק שזכו לתמיכה רחבה למן הרגע הראשון, התפוגגו בשלב מאוחר יותר כאשר לחצים כאלו ואחרים הופעלו או ששיקולים

פוליטיים גרמו להשטחת ההצעה עד כדי ריקונה מתוכן. בימים אלו, כשתוכניות הממשלה בתחום הדיור מתקדמות והמדינה חותמת עוד ועוד הסכמי גג מול רשויות מקומיות, עולה הנושא שוב על הפרק. התכלית העיקרית של הסכם הגג היא התחייבות להעברת תקציבים לפיתוח, למבני ציבור ועוד. אולם, גורמים שונים מתחילים לדאוג שמא מוסר התשלומים הרעוע יגרום גם לתוכניות הללו לרדת לטמיון. גורמים שונים בענף מתריעים כעת כי זו נקודת

(צילום: יחי"צ)

גרון. "הרשויות מעל האוצר?"

התורפה העיקרית של הסכמי הגג, אותם הסכמים שעתידים להגדיל את היצע הדירות ברחבי הארץ כדי לקרר במעט את מחירי הדיור הרווחתיים.

"קבלנים מדממים"

"כל הזמן מדברים על כך שהקבלנים צריכים לבנות ולפתח. רוצים לבנות מאות אלפי דירות. לסלול כבישים ולבנות מבני ציבור ומחלפים. אבל אחת הבעיות הקשות של הענף היא מוסר התשלומים. זו הסיבה שקבלני הביצוע

אחרי 20 שנה: החוק צפוי להיכנס לתוקף

עם זאת, בעקבות לחץ שהופעל מצד הקבלנים שזכו לתמיכה של חבר הכנסת דוד אמסלם (הליכוד), יו"ר ועדת הפנים והגנת הסביבה, הוחלט כי החוק ייכנס לתוקף ביוני 2016, כלומר, כבר בשנה הבאה. במסגרת הדיון בוועדת הפנים אמר אמסלם לפקיד האוצר, שביקשו כאמור לדחות שוב את החוק, כי: "היה לכם 20 שנה להתכונן, אין סיבה לדחות שוב". באותו דיון, אגב, במקביל לטענה המתבקשת ולפיה השלטון המקומי מעוניין בחוק האמור, עלתה גם טענה הפוכה לגמרי, שגרסה כי העיריות והרשויות, שרבות מהן נמצאות בקשיים כספיים ויש להן עיקולי תשלומים, דווקא נהנו מהעיכוב בהעברת הכספים. ●

לפני 20 שנה, בשנת 1995, נחקק חוק שקבע שהתחייבויות כספיות מהאוצר יעברו לרשויות המקומיות תוך 60 יום, החלטה שאמורה היתה לעשות קצת סדר בתחום. אבל ההחלטה הזו, כמו החלטות אחרות של ממשלות ישראל, לא יושמה בפועל מפני שהיא נדחתה כל שנה בחוק ההסדרים. השנה, בפעם הראשונה, בגלל חילופי השלטון האחרונים והעיכוב באישור התקציב, לא הספיקו לקבור את היישום בחוק ההסדרים ולכן הוא היה אמור להיכנס לתוקף. אבל, גם הפעם, החליטו במשרד האוצר שכנראה מוקדם מדי ליישם את מה שהחליטו עליו לפני 20 שנה ובאוצר ביקשו לדחות את היישום עד 2020.